

OPERA
STÁTNÍHO
DIVADLA
V OSTRAVĚ
LAUREÁT STÁTNÍ CENY

G. VERDI

RIGOLETTO

OPERA STÁTNÍHO DIVADLA V OSTRAVĚ
Laureát státní ceny

GIUSEPPE VERDI

RIGOLETTO

Opera o 4 dějstvích

Text napsal F. M. Piave — Přeložil F. Pujman

Dirigent: Mirko Hanák

Sbormistr: J. R. Míša

Choreograf: Emerich Gabzdyl

Režie: Ilja Hylas

Scéna: inž. arch. Jiří Procházka

Kostýmy: Jarmila Konečná

Osoby a obsazení:

Vévoda z Mantovy	Slawomir Zerdzicki
Rigoletto, jeho šašek	Josef Heriban Rudolf Kasl Čeněk Mlčák
Gilda, jeho dcera	Věra Heroldová
Sparafucile	Jiří Herold Karel Průša
Maddalena, jeho sestra	Dagmar Průšová Alice Spohrová
Giovanna, Gildina společnice	Dagmar Průšová Alice Spohrová
Hrabě Monterone	Jiří Herold Dalibor Jedlička
Marullo	Miloslav Nekvasil Radoslav Svozil
Borsa, dvořan	Lubomír Procházka
Hrabě Ceprano	Rudolf Jusa
Hraběnka Ceprano	Věra Nováková
Páže	Olga Kašlíková

Místo děje: Mantova v 16. století

Hlavní přestávka po 2. dějství

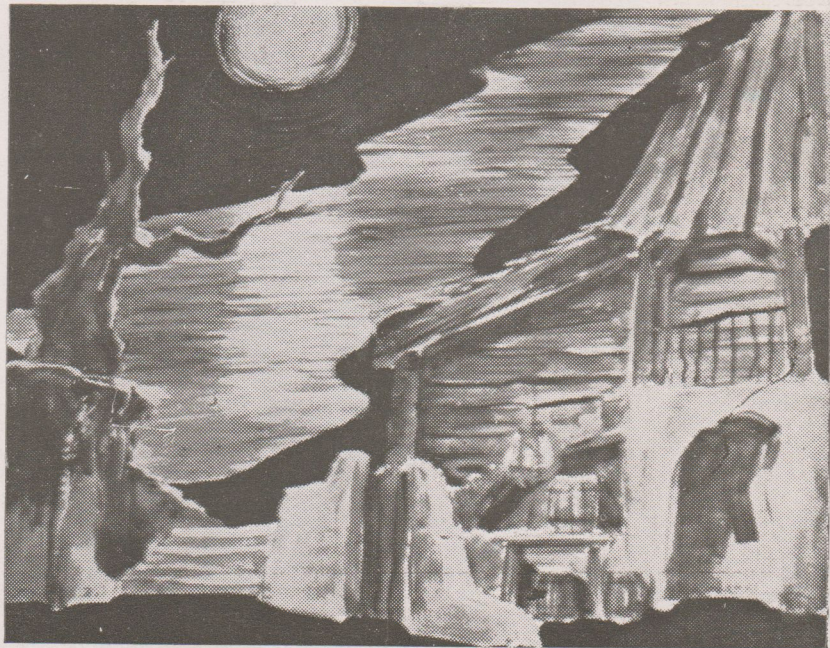
Premiéra 13. a 15. října 1956 v divadle Zdeňka Nejedlého v Ostravě

Vévoda z Mantovy a Gilda
J. Hlavsa a V. Heroldová

Rigoletto — R. Kasl

Návrh scény k Rigolettu

DĚJ OPERY:

1. dějství: Veselo je na velkém plese ve vévodském paláci v Mantově. Vévoda zahlédl v městě neznámou dívku, která mu učarovala. Přesto se však dvoří hraběnce Ceprano a nic nedbá, že její muž je žárlivý. Navíc je ponoukán k ještě větší lehkomyšlnosti svým dvorním šaškem, hrbatým Rigolettem. Rigoletto se mstí panstvu za svůj trpký úděl. Jeho posměšky stíhají hraběte Ceprana i starého šlechtice Monterona, jehož dceru vévoda svedl a jenž zde marně hledá spravedlnost. Stařec za to Rigoletta proklíná.

2. dějství: Cestou domů, právě před svým příbytkem a před domem Cepranovým, setkává se Rigoletto, poděšený prokletím Monteronovým, s nájemným vrahem Sparafucilem. Zatím jeho služby odmítá, ale nelze říci, že by jím opovrhoval; cítí, že jsou si rovni: jedem zraňuje a zabíjí dýkou, druhý jazykem a výsměchem. Rigoletto, přemítající o svém životě, hovoří pak se svou dcerou Gildou, kterou úzkostlivě chrání před špatností panského světa. Tají před Gildou i jméno její matky, tají dokonce i své povolání; přísne jí a její společníci Giovaně nařizuje, aby opouštěly dům jenom, jdou-li do kostela. Netuší, že právě tam Gilda poznala neznámého m'adíka, jenž ji sledoval až k domu a jenž se z této rozmluvy dověděl, že jeho neznámá je Rigolettovou dcerou. Mladík, který se představil jako student Qua'dier Ma'dé a přijímá Gildino vyznání lásky, je ve skutečnosti sám vévoda. Musí se rychle skrýt před vracejícím se Rigolettem, za nímž se potají plíží vévodovi dvořané, kteří se chtějí Rigolettovi pomstít za jeho posměšky. Dom'uví se, že Gildu, kterou považují za Rigolettovu milenku, unesou. Vzvou dokonce Rigoletta, aby jim v únosu pomáhal — pod záminkou, že jde o únos hraběnky Ceprano z vedlejšího domu. Teprve po vykonání činu, podle výkřiku Gildy Rigoletto pozná, že byl podveden a že pomáhal únosu vlastní dcery.

3. dějství: Vévoda se dovídá, že Gilda byla unesena. Jeho dvořané a kumpáni mu vyprávějí, jaký kousek provedli Rigolettovi a přivádějí Gildu, aniž vědí, že vévoda ji zná. Rigoletto zatím marně hledá svoji dceru ve vévodově paláci, marně prosí únosce o navrácení Gildy... Gilda se nakonec vrací, ale zneuctěna. Rigoletto přísahá vévodovi pomstu za sebe i za Monterona, kterého dal vévoda uvěznit.

4. dějství: Rigoletto se snaží přesvědčit Gildu o vévodově špatnosti, a proto ji zavede do pokoutní krčmy nájemného vraha Sparafucila, Gilda zde slyší a poznává v pravé podobě vévodu, zpívajícího lehkomyšlnou píseň, vidí i jeho dvoření tanečnici Maddaleně. Zatím Rigoletto přemluvil Sparafucila, aby svého hosta zavraždil a mrtvolu mu odevzdal. Gilda, která přece jen miluje vévodu, vrací se do hostince, aby ho varovala. Stane se svědkem rozhovoru Sparafucila s Maddalenou, z něhož poznává, že Sparafucile nemá v úmyslu zavraždit vévodu, nýbrž prvního člověka, který mu přijde do cesty. Milující Gilda se rozhodne. V mužském oděvu vstupuje do hostince a dobrovolně se stává Sparafucilovou obětí. Rigoletto odnáší pak domnělého vévodu za bouřlivé noci k řece. Náhle zaslechne z hospody vévodův hlas. Rychle rozhalí látku, v níž je zabaleno tělo; ke své hrůze v něm poznává milovanou dceru Gildu. Rigoletto vzpomíná prokletí Monteronova a poznává, že se stal obětí vlastní pomsty. Zůstává sám — opuštěný...

G. Verdi: Rigoletto. Program vydalo Státní divadlo v Ostravě. Redakce H. Šimáčková. Obálka J. Konečná, fotografie Fr. Krasl. Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., provozovna 22, Ostrava I, Hollarova ulice 14.
MTZ 22 36496 T 10341